

Чернобай В.И., Бакатов В.Ю. Радиотелеметрическая контактная стелька-кладыш на упругих элементах для исследования временных параметров технической подготовленности метателей молота. Всесоюзная научно-практическая конференция "Электроника и спорт VII". Т., 1983. – С. 37 – 38.

TELEPODOMETRY METHODS FOR RESEARCH OF KINEMATICS DESCRIPTIONS OF TECHNICAL ATHLET PREPAREDNESS

A Methods telepodometry are developed on "Theory chair and methods of track-and-field" of the state institute of physical culture and executed in scientifically-practical "MOTOM" complex of the national university "Lviv politechnika". The Methods allows to analyses more thirty kinematics descriptions in all of appearances of track-and-field. Recommended for realization of long supervisions in engineering state, estimation of her effectiveness and allows to bring in suitable methodical correctives in different stages of many years of athletes training.

SPORTY EKSTREMALNE, PRÓBA ZDEFINIOWANIA, ICH ROLA W ŻYCIU CZŁOWIEKA, KIERUNKI ROZWOJU.

Marta KLEHR

II SUM Tir

Czym naprawdę są sporty ekstremalne? Kim są ludzie, którzy je uprawiają, a których nie tak szybko się powiększa? Jakimi motywami kierują się osoby, które decydują się na uprawianie dyscyplin ekstremalnych? Co odczuwają skoczkowie podczas skoku, czy to samo jest jak w alpinizmie? A może jego emocje podobne są do tych, jakie występują u alpinistów czy wspinaczy? Jak to możliwe, że są osoby, które wolą wybrać skoki niż rodzinę? Żyjemy w trudnych warunkach – ciągły rozwój cywilizacji, stres, monotonia dnia codziennego, związane z pracą, a mimo tego człowiek jakby sam, dobrowolnie szuka elementów walki, ryzyka. Dlaczego więc tak się dzieje? Proponowany przeze mnie referat jest próbą odpowiedzi na te i podobne pytania.

Celem referatu jest próba określenia pojęcia sporty ekstremalne oraz ukazanie roli uprawiania sportów ekstremalnych w życiu osób je uprawiających. Jest wiele nieporozumień dotyczących zagadnienia uprawiania dyscyplin sportowych o podwyższonym ryzyku, dlatego udzielono jeszcze zadowalającej odpowiedzi. Zainteresowania autorki związane z uprawianiem dyscyplin ekstremalnymi (m.in. spadochroniarstwo, paralotniarstwo, wspinaczka, kanionig), napisanie pracy licencjackiej na podobny temat, własne doświadczenia, rozmowy i doświadczenia skłoniły mnie do poruszenia takiej tematyki.

Ze względu na ogromną ilość nieuporządkowanych informacji z zakresu podjętego zagadnienia, które możemy znaleźć w różnych źródłach, celowo zdecydowałam się na wprowadzenie do zagadnienia. Zebrałam wiadomości na temat sportów ekstremalnych, przedstawiłam wybrane dyscypliny ekstremalne, aby pokazać czym tak

właściwie charakteryzują się te sporty. Dalsza część, poruszająca aspekt psychologiczny, to swego rodzaju baza do określenia roli tych sportów w życiu człowieka, a więc analiza typu człowieka, który takie sporty uprawia oraz prognoz rozwoju tego kierunku sportu.

Tym, co dało początek każdej z ekstremalnych dyscyplin, było po prostu istnienie naturalnych wyzwań. Sporty ekstremalne nie polegają na szczęście na pokonywaniu ludzi, lecz na walce z samym sobą, własnym umysłem i fizycznymi ograniczeniami

TYP BUDOWY CIAŁA CHŁOPCÓW TRENUJĄCYCH KOSZYKÓWKĘ

Janusz ZIELIŃSKI, Agnieszka WASILUK Zakład KOSZYKÓWKI i Piłki RĘCZNEJ

*Zakład ROZWOJU Biologicznego CZŁOWIEKA**

Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskie

Prawidłowy dobór do poszczególnych dyscyplin sportu jest jednym z najważniejszych elementów warunkujących osiągnięcie sukcesów sportowych (Milicerow 1973, Drozdowski 1986, Skład i wsp. 1998). Obserwacje prowadzone wśród wysokiej klasy zawodników trenujących koszykówkę wskazują, iż największą szansę powodzenia w tej dyscyplinie sportu mają osoby wyróżniające się dużą wysokością ciała co wpływa na ich wysoki poziom ektomorfii – odzwierciedlający smukłość budowy ciała. Ponadto charakteryzujące się ponadprzeciętnymi wskaźnikami rozwoju układu mięśniowego i kostnego, zatem mezomorfii oraz niskimi wartościami otuszczenia czyli endomorfii (Łaska – Mierzejewska 1977).

Celem naszego doniesienia było określenie typu budowy ciała chłopców trenujących koszykówkę, których staż treningowy nie przekraczał 3 lat.

Materiał i metody badań

Badania przeprowadzono w 2002 roku wśród 31 chłopców trenujących koszykówkę w klubach BSK „Kadet” Biała Podlaska i UKS „Olimp” Parczew. Średni wiek kalendarzowy młodzieży wynosił $13,72 \pm 1,06$ lat. W pracy wykorzystano wyniki pomiarów wysokości ciała, masy ciała, obwodów ramienia i podudzia, szerokości łokcia i kolana oraz wielkości fałdów skórno-tłuszczowych na ramieniu, pod łopatką, nad kolcem biodrowym, na brzuchu i podudziu. Typ budowy ciała określono metodą Sheldona w modyfikacji Heath i Carter (1967). Rezultaty badań opracowano przy pomocy podstawowych metod statystycznych takich jak średnie arytmetyczne i odchylenie standardowe. Wyniki cech somatycznych i komponentów budowy ciała zawodników zestawiono z rezultatami czternastoletnich chłopców pochodzących z Podlasia (Skład i Wilczewski 2000). Zespół ten stanowił grupę odniesienia co pozwoliło na wskazanie różnic w badanych cechach pomiędzy zawodnikami a osobami pasywnymi ruchowo. W grupie młodzieży podlaskiej w zorganizowanych zajęciach sportowych poza lekcjami wychowania fizycznego uczestniczyło zaledwie 5,7% chłopców (Zaleszczyk i Saczuk 2000). Niewielkie zaangażowanie tej młodzieży w sport powoduje, że ich budowa ciała pozostaje niezmienną ukierunkowaną działalnością treningową. Zatem stanowią oni dobry punkt odniesienia, umożliwiającą określenie kierunku